Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 9. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 12-го СІЧНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, JANUARY 12, 1980 No. 9. VOL. LXXXVII.

ПРИКЛАДИ ГІДНІ НАСЛІДУВАННЯ В ЗБІРЦІ УНФОНДУ

Ню Йорк — (УККА) — Саме тепер закінчується кампанія збірки Українського Національного Датку до Українського Народного Фонду УККА за 1979 рік. Кампанія, яка може мати рішальне значення у полагодженні проблем, які стануть перед УККА в 1980 році. Відносини між ЗСА і СССР з приводу інвазії Совєтського Союзу в Афганістані погіршуються з кожним днем.

Передумовою здійснення кожного пляну є людина і фонди; люди, які б були на своєму місці, щоби виконати намічену працю, а до їхньої диспозиції повинні б бути фонди.

Не можна обдурювати себе широкими плянами, якщо немає виглядів, що громада своїми пожертвами уможливить їх здійснення.

Кілька днів тому канцелярія УККА розіслала статистичні дані про збірку УНДатку за 1979 рік. До завершення тієї збірки ще потрібно 29,000 дол. Цей заклик викликав у нашій громаді зрозуміння. Кожного дня пошта приносить багато листів до канцелярії Українського Конґресового Комітету Америки, в яких громадяни присилають свої пожертви з висловами подяки за працю УККА. Бодай деякі з тих листів бажаємо сьогодні зацитувати:

Пан Ілько Бойко з Мт. Клеменсу пише такі слова: „Посилаю 100,00 дол., за рік 1979. Прошу вас повідомити мене чисти отримали. Даруйте, що недобре пишу бо очі недобрі. Я старий 87 років.

Остаюс довас
Ілько Бойко"

Це людина з тієї ґенерації, яка дала початки і розбудовувала українське життя в Америці. Треба мати надзвичайну волю, щоби в тому віці пам'ятати про народну справу. Рівночасно ми отримали листа з далекої периферії з Массачусетс, зміст якого подаємо до відома нашому громадянству.

„Дорогі Панове!

У залученні пересилаємо чек на суму 581,78 дол. Прошу прийняти цю пожертву на Український Конґресовий Комітет Америки як винагороду за корисну роботу, яку Ви сповняєте.

Цей чек є від розв'язаного товариства, яке називалося Українське Товариство ім. Івана Франка в Сейлемі, Масс. Довгі літа наша громада в Сейлемі, Масс постійно мала горстку людей, яка присвячувала свій час для збереження нашої української традиції. Роки минали, а з ними і минулася ця ґенерація, наше членство в Товаристві меншало як і стан грошей. Дійшло до того, що з економічних причин ми були змушені Товариство розв'язати. Всьо

(Закінчення на стор. 3)

БРАВН ДОБАЧУЄ ПІДСТАВУ ДЛЯ ПОРОЗУМІННЯ З КИТАЄМ

Пекін. — ЗСА та Китай створили підготовчий ґрунт для ширшої співпраці в справі оборони, заявив секретар оборони Геролд Бравн після закінчення чотириденних переговорів з китайськими державними провідниками.

Але Бравн додав, що досі ще не осягнено порозуміння як їм спільно реагувати на факт інвазії в Афганістані Совєтським Союзом, і чи скоординувати китайську і американську мілітарну допомогу для Пакістану. Він рівнож сказав, що ЗСА не змінили думки щодо продажі зброї для Китаю, бо, як відомо, Вашінґтон ще застановляється над позитивним вирішенням в цій справі.

Відвідини Бравна — це перші того роду відвідини від 1949 року, коли це секретар оборони ЗСА відвідав Китай, і тому як Вашінґтон, так і Пекін наголошують більше психологічний момент цієї події як суть самих переговорів. Обидва уряди зокрема зацікавлені в цьому яке враження викличе поїздка Бравна в Москві та й в самому Китаї.

Не вглиблюючись у суть цієї справи можна сказати, що Вашінґтон тепер заграв „китайську карту", але дивлячись на переговори, можна ствердити, що повне порозуміння швидко не прийде. Китайська армія, яка має відносно застаріле узброєння, якостеве гірше від совєтської армії на китайському кордоні; рівнож існують й інші дуже поважні суперечності між ЗСА та Китаєм, що стоять на перешкоді будь-якого американсько-совєтського союзу.

На пресовій конференції, секретар Бравн признав, що китайці по одному році мовчанки знову видвигнули справу продажі зброї для Тайвану, як також вони виявили певне стурбування з уваги на присутність американських військових частин у Кореї.

Відносно мілітарної допомоги Пакістанові, секретар Бравн заявив, що ЗСА та Китай будуть покищо іти окремими дорогами, однак, він сказав, що він зможе повідомити президента Картера, що „спостеріг зростаюче зближення поглядів між нашими двома урядами".

Вкінці секретар Бравн заявив, що ЗСА вирішили продати Китаєві електронічну станцію на землі для фотографічних розшуків у просторі, випосажену в наймодерніші комп'ютори та приладдя до реєстрування атмосферичних феноменів та копіювання образів.

АМЕРИКАНСЬКІ РАДІОСТАНЦІЇ ЗБІЛЬШУЮТЬ ПЕРЕДАЧІ ДО МУСУЛМАНСЬКИХ КРАЇН

Вашінґтон. — Від часу схоплення американських дипломатів в Ірані та окупації екстремістичними „студентами" американської амбасади в Теграні, пересилання радіостанції „Голос Америки" до країн з мусулманським населенням подвоїлись, а то й потроїлись. Подібна ситуація витворилась в радіостанціях „Радіо Свобода" від часу інвазії Совєтського Союзу на Афганістан, хоча фінансові обмеження цієї станції, пересилання якої доходять до 40-мільйонового мусулманського населення в центральноазійській частині СССР, створюють деякі труднощі в якості і в довжині пересилань.

Передавання „Голосу Америки" перською мовою до Ірану зросли з двох до шістьох годин денно, згідно з твердженнями урядовців цієї радіостанції, яка передає авдиції у 38-ох мовах на протязі 815 годин тижнево. Пересилання до Ірану доходять також до Афганістану і Таджикістану, частина населення яких знає перську мову. Це саме відноситься до передач турецькою мовою, що їх підхоплює не тільки населення Туреччини, але тюркськомовні азербайджанці в Ірані і в СССР.

Передавання „Радіо Свобода" до мусулманських країн в СССР від часу інвазії Афганістану поширено від 16-ох до 32-ох хвилин денно, а коли взяти до уваги те, що їх постійно повторюється, то загальний час пересилань доходить частогусто до 4-ох годин денно. Згідно з твердженнями урядовців цієї радіостанції, біля 2.5 відсотка дорослого населення центральноазійських країн СССР слухають ці передачі, на зміст яких складаються новинки та коментарі про події в мусулманському світі. Очевидно, деякі пересилання обидвох радіостанцій совєти стараються приглушити, тому їх повторяється і в певні години дня і ночі вони доходять чітко до слухачів.

Ричард Кук, один із керівників „Радіо Свобода", твердить, що збільшення потужности пересилань вчетверо вимагало 6 додаткових 50,000 дол. річно, а на це бюджет не дозволяє, хоча в грудні минулого року президент Джіммі Картер збільшив фонди на поширення радіопересилань. Кук твердить, що про будь-які додаткові фонди йому нічого не відомо. Відділ для мусулманських країн складається із 50-ох працівників, а поширені пересилання коштували додаткові 2 мільйони долярів і значно перевантажили працею членів відділу. Обидві радіостанції, однак, стараються продовжувати поширені пересилання з уваги на актуальність подій в Ірані, Афганістані та в Об'єднаних Націях.

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ СВЯТОСЛАВА І НІНИ КАРАВАНСЬКИХ ВІДБУДЕТЬСЯ В ПРИМІЩЕННІ УККА В НЮ ЙОРКУ

Святослав Караванський

Ніна Караванська

Ню Йорк, Н. Й. (УККА). — У понеділок, 21-го січня ц. р., в год. 10-ій ранку тут у конференційній залі при 203 2-га евеню, відбудеться пресова конференція зі Святославом Караванським та його дружиною Ніною Строкатою-Караванською, що її спонзорує Екзекутива Українського Конґресового Комітету Америки.

Як відомо, Святослав Караванський — це видатний український поет і літературний критик та перекладач літературних творів з чужих мов, переважно з англійської на українську мову. Він просидів майже 30 років у совєтських тюрмах та концтаборах за виступи в обороні української мови та національних і людських прав українського народу.

Його дружина, Ніна Строката-Караванська, кваліфікований мікробіолог була також засуджена на чотири роки тюрми за це, що вона старалася доказати неслушність в обвинуваченнях її чоловіка та домагалася його звільнення.

Місяць тому, після звільнення, обоїм Караванським завдяки старанням таких організацій, як Міжнародна Амнестія та інших, дозволені виемігрувати до ЗСА.

Екзекутива УККА запрошує українську пресу в Америці взяти участь в пресовій конференції тих двох визначних українців. Прохаємо редакторів українських часописів, журналів, та радіогодин прибути особисто або вислати своїх заступників на цю важливу конференцію, влаштовану спеціяльно для української преси в ЗСА.

Клівленд відзначить Січневі Роковини великим концертом

Клівленд, Огайо (УЗО). — У неділю, 20-го січня ц. р., о год. 4-ій по полудні тут в залі Норманді Гайскул при 2500 Захід Плезент Валли в Пармі відбудеться, заходами Українських Злучених Організацій — Відділу Українського Конґресового Комітету Америки, великий святочний концерт для відзначення Роковин Державности і Соборности України — Актів 22-го січня 1918 і 1919 років. Святочне слово на цій урочистій Академії виголосить д-р Ярослав Падох — голова НТША а з привітом виступить посадник Клівленду Джордж Войновіч.

У мистецькій частині виступлять: хор „Дніпро" під диригентурою Євгена О. Садовського, скрипкове сольо — д-р Ярополк Ласовський (фортепіяновий супровід — Оксана Ласовська), деклямації — Христина Сушко і Олег Махлай, Святочний Апель — комбатантські, молодечі і політично-громадські організації.

Помер Джордж Міні, провідник американського робітничого руху

Джордж Міні

Вашінґтон. — У четвер, 10-го січня ц. р., тут в одній з місцевих лічниць помер на 86-му році життя піонер і довголітній провідник американського робітничого руху Джордж Міні.

До минулого листопада Міні очолював Американську Федерацію Праці — Конґрес Індустріяльних Організацій, робітничу спілку, яку завдяки його заходам створено в 1955 році. Міні став першим головою цієї організації, яка начисляє 14 мільйонів членів, і очолював її на протязі 25-ох років до листопада минулого року коли він відмовився від поновної кандидатури. Спілку очолює тепер близький приятель Міні, Лейн Кіркленд.

Паяльник по фаху, Міні вибився на передове становище американського робітничого руху завдяки його організаційним здібностям, наполегливості та майже фанатичній відданості цілям того руху. Безпосередній, а то й шорсткий в особистій поведінці, Міні був відомий із своїх сильних консервативних і антикомуністичних поглядів. У соціяльних питаннях Міні був ліберальних поглядів і завжди керувався добром пересічного робітника.

Міні, який хворів на артрит, значно подався в 1979 році, зокрема після смерти його дружини в березні минулого року, з якою він був одружений 59 років. В останніх місяцях він не міг ходити, але виконував свої обов'язки рухаючись на колісниці, з якої він і виголосив своє прощальне слово до делеґатів на конвенцію АФП-КІО в листопаді минулого року. Він помер після чотириденного перебування в лічниці.

Совєтські коментатори критикують погляди ЗСА на справу економічних санкцій

Москва. — Владімір Ґончаров, совєтський коментатор біжучих подій, тут у середу, 8-го січня ц. р., закинув Джоді Павелові, пресовому секретареві Білого Дому, що його погляди висловлені в справі відкликання продажі збіжжя Урядом ЗСА для Совєтського Союзу є — „мізантропічні та канібальські".

Коментуючи цю справу, Владімір Ґончаров, заявляє, що „внаслідок рішення Вашінґтону, совєтський народ не проливатиме сліз". Бож закуплене зерно закордоном, — пояснює совєтському читачеві коментатор — це кукурудза і корм для худоби, а не пшениця для совєтських консументів.

Речник совєтського пресового аґентства ТАСС, заявляє, що: „сьогодні Совєтський Союз — це не вбога царська Росія, в якій кусок хліба був частою і пожадливою мрією. Сьогодні СССР — це потужна індустріяльна сила з розвиненим сільським господарством.

Священика Василя Романюка піднесено в сані

Детройт. — Мала Рада УАПЦ (Соборноправної) вирішила подати духовно-моральну підтримку подвижникові за Віру Христову, довголітньому в'язневі, а тепер засланцеві в Якутії о. Василеві Романюкові піднесенням його до сану протоієрея. Це рішення з 24-го листопада 1979 року звучить так:

„Духовно приналежного до Української Автокефальної Православної Церкви, ісповідника Православної Віри новітніх часів священика-в'язня о. Василя Романюка до свята Різдва Христового піднести до сану протоієрея.

Відповідну грамоту про цю нагороду о. Василеві Романюкові підписав Пресвященний Владика Петро, Єпископ Січеславський, у Св.-Андріївській катедрі в Детройті, Міч.

ПОВІДОМЛЕННЯ РЕДАКЦІЇ У СПРАВІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО КРАЙОВУ РАДУ УККА

У відповідь на скеровані до редакції — листами і телефоном — запити читачів відносно не поданого досі в „Свободі" повідомлення про наради Крайової Ради УККА 15-го грудня 1979 р., коротко інформуємо:

1. Уже раніше (після поданого в „Свободі" повідомлення про подібні наради УККА, на яких критиковано виступи і поведінку Валентина Мороза), УККА прийняв до відома запропоновану секретарем УККА п. Ігнатом Білинським рекомендацію, щоб преса друкувала про наради УККА тільки офіціяльні повідомлення з канцелярії УККА. „Свобода" цим разом достосувалася до тієї рекомендації, також з уваги на ряд суперечних справ, зв'язаних з тими нарадами, між ними і дебатами та резолюцією, в якій Крайова Рада УККА „стверджує помилковість і шкідливість політичної концепції ген. Петра Григоренка". Досі жадного офіційного повідомлення про ці наради Крайової Ради УККА не одержано.

2. До вичікуючого відношення „Свободи" до повідомлень у цій справі причинилася у відповідній мірі також свідомість, що публічне обговорювання цієї суперечної проблеми навряд чи пощастить довести до відповідного заключення в передбаченому часі і що це могло б мати неґативний вплив на завершувану інтенсивну акцію збірки Національного Датку до Народного Фонду УККА.

У міжчасі „Америка", з працею якої зв'язаний проєктодавець рекомендації про друк тільки офіціяльних повідомлень про наради УККА, уже в числі з 28-го грудня 1979 р. надрукувала власну кореспонденцію про ті наради УККА, про які мова, включно із текстом резолюції, якого „Свободі" не передано, мимо її повторюваних прохань у цій справі. У зв'язку з цим та з уваги на виявлене читачами в листах і запитах до редакції турботливе зацікавлення цією справою, „Свобода" уже в чергових своїх числах поінформує читачів про згадані наради Крайової Ради УККА, як і надрукує повний текст тієї статті ген. П. Григоренка, що дала безпосередню притоку до схвалення резолюції. Очевидно, що редакція „Свободи", як звичайно, скаже і свою думку в цій справі.

ВІДЗНАЧЕННЯ АКТІВ 22-ГО СІЧНЯ У КОНҐРЕСІ ЗСА

Ню Йорк (УККА). — Від декількох літ увійшло вже в традицію, що на Капітолі ЗСА у Вашінґтоні відзначуємо проголошення Актів 22-го січня 1918 і 1919 років, як Актів Самостійности і Соборности українських земель.

У цьому році це відзначення відбудеться у середу, 23-го січня в год. 5:30 вечора, в будинку Сенату, кімната Сі–207. Спонзорами будуть сенатори: Білл Бредлі (демократ), Н. Дж., і Річард Ґ. Луґар (республіканець), Індіяна. Підготовою відзначення займається Інформаційне Бюро УККА у Вашінґтоні. Зустріч відкриє президент УККА проф. Л. Добрянський і вестиме її на переміну з інж. Ю. Нестерчуком. До участи запрошені сенатори і конґресмени, які є зв'язані з українською громадою у своїх стейтах.

Сьогоднішня міжнародна ситуація є напружена у зв'язку із подіями в Ірані і Афганістані. Америка гостро зареаґувала проти інвазії СССР в Афганістані. Українська справа буде одним із атутів в холодній війні між Америкою і Совєтським Союзом. Саме в часі відзначування українських днів у Вашінґтоні та на капітолях інших стейтів і міст, ми повинні про це поінформувати наших сенаторів, конґресменів, губернаторів і посадників.

Представники і делеґати організацій повинні взяти участь у зустрічі на Капіто-

(Закінчення на стор. 3)

Афганські повстанці заповідають „боротьбу до виснаження" проти СССР

Ісламабад, Пакістан. — Афганські повстанці заповідають, що афганський народ провадитиме боротьбу проти совєтської інвазії до повного „виснаження", подібно як це було у В'єтнамі.

Вони твердять, що Москва кинула понад 100, 000 військ, тисячі танків і сотки літаків. Хоча повстанці не можуть зрівнятися із совєтськими військами щодо зброї, вони твердять, що в горах, де доступ для танків не легкий, повстанці вбили 10,000 совєтських вояків.

Совєтська команда вживає запальних бомб, які скидають бомбовики та гелікоптери. Тисячі афганців — жінки і діти включно — згинуло в останньому тижні.

Совєтські військові колюмни, крім повітряного транспорту, прибувають до Афганістану двома головними гірськими шляхами — через Салянґ Просмик, який веде до околиці біля столиці Кабуль, та другий гірський просмик біля містечка Торґанді, на північ від Герату. Вони переконані, що СССР буде розбудовувати випадові бази в Афганістані, з яких Москва поширюватиме свою інвазію на військово слабі азійські країни.

Західні дипломати сподіються, що скорше чи пізніше Москва своєю чисельністю та модерною зброєю здусить афганських повстанців, але це забере багато часу та багато жертв по обох сторонах.

Тим часом пакістанський кабінет, під проводом президента Могаммеда Зія, відбув довшу сесію в справі пропозиції президента Картера щодо мілітарної допомоги Пакістанові для зміцнення оборонної спроможности країни проти евентуального нападу СССР з Афганістану. Покищо ніякого рішення не винесено, очікуючи на докладніші вияснення з Вашінґтону.

„ХРОНІКА ПОТОЧНИХ ПОДІЙ" ПРО СМЕРТЬ І ПОХОРОН В. ІВАСЮКА

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Передаємо інформацію про події довкола смерти і похорону Володимира Івасюка, що її надрукувала самвидавна „Хроніка поточних подій" у 53 випуску:

„При кінці квітня (1979 р.) помер український поет і композитор, студент Львівської консерваторії Володимир Івасюк. Якийсь чоловік підійшов до нього в консерваторії і запропонував йому піти з ним. Після цього ніхто з його знайомих його вже не бачив.

Івасюк — автор популярних, зокрема серед молоді, пісень (наприклад, „Червона рута"). Івасюк опрацьовував теж українські народні пісні. Його композиції виконували на міжнародних фестивалях і конкурсах. Хоч офіційне становище Івасюка видавалося забезпеченим (він був членом обкому комсомолу, його випускали закордон), у нього траплялися конфлікти з владою. Відомо, що він відкинув пропозицію написати ораторію з нагоди „возз'єднання України". Останньо його чомусь викликали до КҐБ.

Після того, як Івасюк зник, його рідним довгий час говорили, що розшуки даремні. Аж 18 травня міліція повідомила рідню Івасюка, що знайшли його тіло повішене на дереві в глухій закутині лісу і що експертиза виявила, що причиною смерти було самогубство, вчинене три дні перед тим. Родич Івасюка, лікар, якому дозволили бути при секції, сказав, що не було на тілі ніяких змін, які бувають у вішальників.

22 травня на Личаківському цвинтарі відбувся похорон Івасюка. Похорон перетворився у грандіозну маніфестацію.

12 червня на Зелені свята, на могилу Івасюка відбулося справжнє паломництво. Могила була покрита горою квітів. На могилу прийшли Петро і Василь Січки, які приїхали з Долини.

Василь Січко станув на сусідню могилу і виголосив промову. „Ми не знаємо — сказав він — коли помер Володимир Івасюк, ми знаємо тільки день його похорону — 22 травня". Василь Січко закликав відзначати цей день, як день жалоби, день пам'яти діячів української культури, які загинули в загадкових обставинах. У зв'язку з тим, він

(Закінчення на стор. 3)

ЗБІРКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ УККА НА 1979 РІК ПРОДОВЖЕНА ДО 14-го СІЧНЯ — ЧИ ВИ ВЖЕ ЗЛОЖИЛИ СВІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК?

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сумерк Об'єднаних Націй

Об'єднані Нації народилися ще перед кінцем Другої світової війни, хоча формально чартер ОН увійшов в силу 24 жовтня 1945. Народилися з первородним гріхом, бо одним із членів засновників був Совєтський Союз, держава, якої характер, цілі і методи яскраво заперечували основним цілям тієї найвищої міжнародної організації. У першому реченні вступу до чартеру кажеться: „Ми, народи Об'єднаних Націй, рішені врятувати майбутні генерації від жаху війни...". І в першій статті чартеру говориться зразу: „... Щоби зберегти міжнародний мир і безпеку..." і тут наводиться всі засоби до тієї священної цілі, що їх СССР ніколи не стосував і не стосує, як ось пошанування людських прав, гідности людини, свободи віровизнання, слова і друку, тих всіх надбань народів і людини, які стали власністю людства від великої французької революції та які були і є анатемою для військово-поліційного диктаторського режиму Москви.

СССР як засновник Об'єднаних Націй і один із 5-ти постійних членів Ради Безпеки із правом „вето" — це глум над здоровим розумом, як трагічним глумом була участь совєтського прокуратора на Нюрнберґському процесі проти воєнних злочинців: адже Гітлер розпочав Другу світову війну за згодою і благословенням від Сталіна у договорі Ріббентропа-Молотова, а летуни 3-го Райху були вишколювані на території СССР. Також свої кацети Гітлер збудував за взором совєтських концтаборів.

Тому Об'єднані Нації згори були засуджені на невдачу, бо насправді стали трибуною для пропаґандивних промов Москви і її сателітів, — вони стали взагалі трибуною для балакунства всіх тих делеґатів, які виголошували свої промови не задля збереження миру і справедливости у світі, а щоби могти похвалитися у себе, у своїй країні, що були „активними". Ще найбільшу користь приносили окремі автономні аґенції Об'єднаних Націй, проте, наприклад, ЮНЕСКО, організація для справ освіти, науки і культури, стала також доменою большевицьких впливів і не могла відіграти найменшої ролі у боротьбі уярмлених Москвою народів, переслідуваних за вірність своїй культурі.

Об'єднані Нації не могли бути активним, авторитетним і успішним у своїх діях чинником у зберіганні миру і безпеки у світі, бо не мали і не мають ніякої екзекутивної сили. Тому країни, супроти яких Рада Безпеки схвалювала деякі санкції, як, наприклад, африканська Родезія, постановам Ради Безпеки не повинувалися і проголошені проти них санкції їм багато не шкодили, бо приятелі „покараних" держав постачали їм все, чого вони потребували.

Об'єднані Нації розрослися до 153-ох членських країн, а принцип рівности всіх членів, великих і малих, причинився до зведення ефективности тієї організації нанівець. Поруч із західніми країнами і комуністичним бльоком постав бльок „невтральних", так званого „третього світу", але яка справжня суть тієї невтральности, коли лідерами того бльоку стали комуніст Тіто (який все ж протестував проти окупації Москвою Чехо-Словаччини) і кубинський Фідель Кастро, на 100 відсотків прислужник Москви, залежний від неї грішми, зброєю, доставами і „військовими дорадниками". І тому ЗСА й західньоевропейські країни тратили вплив в Об'єднаних Націях і самі Об'єднані Нації щораз більше втрачали на авторитеті, — навіть тому моральному авторитеті, що його повинні були мати силою свого чартеру і свого членства.

Наскільки низько впала повага Об'єднаних Націй в очах тих, які не шанують взагалі зорганізованої спільноти, це показалося на ганебній поведінці, яку правителі сучасного Ірану застосували супроти генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма. Під час свого триденного перебування в Теграні він став предметом глузувань, насмішок і погроз ісламських фанатиків, а їхній лідер Аятолла Хомейні не прийняв його на розмову. Одноголосна резолюція Ради Безпеки ОН, щоби Іран негайно звільнив американських закладників, була для Хомейні пустим звуком. Коли ж Рада Безпеки ОН дебатувала над совєтською агресією в Афганістані, то представник СССР спершу виголосив цинічну промову, що глузувала з простого розуму й інтеліґенції приявних, та після того зголосив „вето". Також рішення Генеральної Асамблеї ОН не матиме ніякого практичного значення для совєтських імперіялістів-агресорів. Тому правильно віддавна лунали в ЗСА голоси, що ЗСА без потреби тільки витрачають гроші на покриття коло 40 відсотків бюджету тієї міжнародної установи, реальний сутній зміст якої перечить гарному чартерові.

Євген В. Федоренко

СОВЄТСЬКА ІНВАЗІЯ АФГАНІСТАНУ

(3)

І це було, мабуть, причиною того, що заява Б. Кармаля про переворот уряду Аміна була передана з Совєтського Союзу буцімто з Кабулу, коли радіо Кабулу ще було в руках афганців, а сам Кармаль, московський ставленик т. зв. маріонеткового уряду Афганістану появився в Кабулі лише 30-го грудня м. р., тобто три дні після розстрілу Аміна і захоплення влади совєтами.

Між іншим, коли президент Картер звернувся телефонічно через пряму „гарячу" лінію до Брежнєва за вияснениям у справі совєтської інвазії Афганістану, то він заявив, не позичаючи у Сірка очей, що війська вислано на прохання афганського уряду, обдурюючи Джіммі Картера, бож виходить, що президент Амін запросив совєтів для своєї „ліквідації".

Наслідки московської агресії

Байдуже ставлення західнього світу до впертої аґресивної політики Москви в Афганістані сприяло совєтській інвазії цієї стратегічно важливої країни в південнозахідній частині Азії. Москва вирішила збройно здушити опір афганського народу проти комуно-московського панування в Афганістані та затримати цю країну в совєтській орбіті.

Від перших днів кривавого встановлення т. зв. „квітневої революції" в Афганістані явно кристалізувалися пляни Москви: підкорити і зробити з цієї країни базу для дальших аґресивних заходів у цьому районі. Афганістан — бідна і відстала країна. Він не тільки не має розвинутої промисловости, а й розвиненого сільського господарства, а Москва замість економічної допомоги постачала в Афганістан найновішу зброю, включно з танками, військовими гелікоптерами і військовими літаками, та невідому кількість військово-технічного персоналу в ролі, звичайно, т. зв. „дорадників".

Немає сумніву, що підкорений Москві Афганістан може полегшити опанування Ірану й Пакістану та загрозити доставу оливи-нафти для Заходу. Афганістан може відіграти на Близькому Сході ролю, аналогічну до Куби в центральній Америці чи Африці.

Якщо становище в Ірані погіршиться, зокрема тоді, коли може дійти до контрреволюції проти Аятолли Хомейні, яка, на думку західньоевропейських експертів, зосереджується серед лівих груп і інтелектуалів, серед яких має сильні впливи іранська комуністична партія Тудеґ (невдоволення режимом Хомейні серед національних меншин, зокрема азербайджанців і курдів ще більше сприяє такому переворотові), Афганістан може служити комуністичній партії Тудеґ каналом для совєтської допомоги людьми, „дорадниками" і зброєю. А ця допомога, як вказують деякі західньоевропейські джерела, вже давно почалася.

Афганістан служитиме також для аґітації серед племен різних народностей у північнозахідньому Пакістані з метою розчленування Пакістану. Совєтські впливи в Іраку, що межує з Іраном і Савдійською Арабією, роля совєтів в Етіопії та Південному Ємені, що межує з Савдійською Арабією вказують явно на потенціяльну загрозу нафтовим полям на Близькому Сході та транспортному шляхові нафти до Японії.

Крім того, близькість до Ірану чи Пакістану військово-летунських баз не тільки може служити Москві для можливих військових операцій, а й для політичного тиску на Іран, Пакістан і цілий Арабський півострів.

З цією метою Москва розбудувала, як вже вказувалося, наймодерніші військово-летунські бази, має відновити і розбудувати порт Шер Хан, спроможний розвантажувати великі кораблі. Інший проєкт має військове й економічне значіння — це будова залізниці і окремого моста для вантажних автомобілів через річку Аму-Дар'ю в Гайратан, біля Шер Хан.

Інвазія Афганістану — загроза миру

На початку серпня м. р. д-р З. Бжезінські, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, трактував Близький Схід як „вітальну стратегічну зону" нарівні зі Західньою Европою і Далеким Сходом. Політичні експерти вважали, що така заява відображує реорієнтацію американської політики від часу іранської революції та підкреслювали, що ця заява вказує на те, що ЗСА збільшать свої військові сили для оборони своїх „вітальних інтересів" у цьому близькосхідньому районі.

Одначе ця важлива політична заява залишилася предметом обговорення для відповідних чинників. А в той час, зручно використовуючи іранську кризу, Москва окупувала Афганістан і ще більше загрожує не тільки „вітальним інтересам" на Близькому Сході, а становить загрозу миру в цілому світі.

(Закінчення на стор. 3)

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ПРИБУТКОВІ ПОДАТКИ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Часто вказується на факт, що з уваги на теперішню державну політику високих податків, єдиний спосіб, яким особа може акумулювати і залишити по собі значний спадок — це мати задовільне життьове забезпечення.

Життьове забезпечення, виплачене по смерті забезпеченого члена, який мав вивінувальну, термінову чи акцидентову грамоту — переважно звільнене від оподаткування. Чистий прибуток з грамоти (різниця між вплаченими вкладками, а дивідендами і виплатою за грамоту) може бути дуже значний, залежно від того, як довго вплачувано вкладки перед смертю члена. З уваги на те, що цей прибуток не буде оподаткований, заощадження для спадкоємців можуть бути значні.

Сума виплати після смерти забезпеченого члена не підлягає податкам, не зважаючи на те, чи виплата одноразова, чи її розкладено на рати на ціле життя спадкоємця. Та частина місячної чи річної рати, яка є додатковим-дорахованим відсотком від повної суми виплати, теж не підлягає оподаткуванню. Крім того, якщо спадкоємець — це жінка чи муж покійного (ої), тоді перших 1,000 долярів відсотку, що їх одержується як частину місячної чи річної рати, теж не підлягають податкам.

Ще інша податкова пільга для забезпечених — це те, що дивіденди, які платить забезпеченеве підприємство, не зважаючи на те, чи вони виплачені готівкою, чи задержані згаданим підприємством для акумуляції, не рахуються, як прибуток, що підлягає оподаткуванню. Такі дивіденди рухаються як зменшення суми вкладок за ваше забезпечення.

Забезпечення може теж допомогти при акумуляції готівки, яка теж буде вільною від податків. На протязі часу, коли ви платите вкладку, вартість вашої забезпеченевої грамоти зростає згідно за системою складних („кампавнд") відсотків. Це збільшення вартости грамоти теж не підлягає прибутковому оподанню.

Український Народний Союз має різні кляси забезпеченевих грамот, які найкраще надаються для комасування великого спадку.

Наша грамота кляси P-20 вимагає вплачування вкладок протягом 20-ох років і повна сума забезпечення платна по смерті забезпеченого члена від дня вплати першої вкладки.

А наша грамота кляси P-65 вимагає вплачування вкладок до 65-го року життя. Повна сума забезпечення платна, після вплати першої вкладки, по смерті члена перед або після 65-го року життя.

Найменш коштовною грамотою Українського Народного Союзу для збільшення вашого спадку — це грамота кляси DP-65. Вкладки платні протягом цілого життя члена, а повна сума забезпечення платна по смерті забезпеченого, якщо вона наступить перед 65-им роком життя, а якщо забезпечений має більше ніж 65 років, коли помре, то половина цієї суми є платна спадкоємцям.

Тепер порівняймо кошти цих трьох забезпеченевих грамот, припускаючи, що ви маєте 30 років життя і набуваєте грамоту вартости 20,000 долярів. Ваші оплати за ці кляси грамот були б:

Кляса P-20 — $571.40 річно
Кляса P-65 — $424.80 річно
Кляса DP-65 $294.80 річно

Грамота кляси DP-65 дає вам найвище забезпечення за найнижчу ціну, зокрема під час молодших років забезпеченого, коли він заробляє менше, але фактично найбільше потребує забезпечення для його зростаючої родини.

Не треба вам розглядатися-шукати! В Українському Народному Союзі вкладки найнижчі в порівнянні з аналогічними грамотами, які можна набути деінде. У додатку до наших високих дивіденд, які виплачується річно, вищеописані наші забезпеченеві грамоти скоро нагромаджують резерву грамотного звороту, з якої ви можете затягнути позичку за низьким опроцентуванням, а саме, за 4 відсотки річно, або яку ви можете вибрати у формі звороту, якщо колинебудь вам потрібно фондів.

Будучи членом Українського Народного Союзу ви не тільки будете власником зебезпеченевої грамоти, а станете співвласником організації, яка нараховує 87,000 і має 43,000,000 долярів майна. Ви можете переводити ваші вакації, по знижці і серед української атмосфери, на нашій оселі Союзівці в Керґонксоні, Н. Й. Ви рівнож одержуватимете наш український щоденник „Свободу" і англомовний „Український Тижневик" і цим самим будете поінформовані про події в Україні та в українських громадах у вільному світі.

Ставши членом УНСоюзу, зможете разом з нами гордитися 85-річною діяльністю і осягненнями нашої організації на службі і для добра української спільноти.

Ви, як член Українського Народного Союзу, матимете повні права брати участь у засіданнях вашого Відділу, голосувати над всіми справами, які стосуються вашого Відділу, репрезентувати ваш Відділ як делеґат на наших конвенціях та бути вибраним до управи вашого Відділу чи до нашого правлячого тіла Головного Уряду УНСоюзу, який складається з 26-ох обраних урядовців.

Це привілеї, яких не знайдете в комерційних забезпеченевих компаніях.

Станьте одним з нас! Вже сьогодні вступіть у члени Українського Народного Союзу!

З НАШИХ БУДНІВ

ПОЛІТИЧНИЙ ДОРАДНИК

Так само, як пан президент Картер має свого довіреного дорадника у справах державної безпеки в особі проф. Збігнєва Бжезінського, так само управитель Союзівки, пан Володимир Квас дістав після перемоги в цьогорічних виборах знаменитого політичного дорадника в особі знаного експерта Гриця Зозулі з „Лиса Микити". Перша порада політичного дорадника була такого змісту:

„Пане радний, радив Гриць Зозуля, як в церковному хорі, так само і в політиці не беріть зависокої ноти: тримайтеся цієї посади, яку маєте в руках в пов'яті і не пхайтеся далі до Олбані, чи до Вашінгтону, борони Вас, Боже: подумайте, як би Ви нині виглядали, якби були в цей час американським амбасадором у Теграні!"

— „О, дякую Тобі, Господи! що я ним не є, — сказав пан Квас побожним голосом і перехрестився по-крайовому за старим календарем...

Це діялося в день Свята Подяки 1979 року.

Ікер

Анатоль Галан

ДВА СПІВАКИ

Перед революцією Київ і Харків буле не до порівняння. Природна краса Києва лишала далеко позаду центр Слобожанщини й пізнішу (за совєтів) столицю України. Проте, як і скрізь, не бракувало патріотів „своєї місцевости", що за всяку ціну старались довести її перевагу перед місцевостями іншими. Суперечка відбувалася в такому, приблизно, діялозі:

— Київ збудував князь Кий, а не якийсь там задрипаний екс-запорожець Харко. В Києві пам'ятник святому Володимирові...

— І що з того? А в Харкові пам'ятник Каразинові, просвітителеві землі української, основателеві славного університету...

— У нас Дніпро. Хіба можна порівняти його з вашою гнилою Лопанню, яка, висловлюючись фіґурально, сидячому котові по с...

— А ми маємо Лісопарк, якого у вас нема.

— Зате ви не маєте Лаври.

— З нас досить і Миколаївського собору.

— Ми маємо оперовий театр.

— А ми маємо Вербицького і Чорнуху.

Після цього опонент замовкав, бо не було чим крити.

Хто ж були ці двоє? Обидва вони мали сан протодияконів, тільки в отця Чорнухи був найдзвінкіший у світі тенор, а отцеві Вербицькому природа подарувала бас-профундо, що грімів не гірше від справжнього грому. В кожному разі, у Миколаївському соборі дзеленчали шиби вікон, коли отець протодиякон під час архиєрейської служби Божої провозглашав ектенію.

Отці були відомі не лише, як церковні служителі, а й як незрівняні світські співаки. Обидва, до речі сказавши, любили випити, і ось у недільний день, упоравшись із своїми церковними обов'язками, йшли вони до близької від собору ресторації, обідали, а тоді починали співати. Харківська публіка, знавши ту традиційну поведінку отців, заздалегідь збиралась під розчиненими вікнами й слухала. Що то був за спів! Недарма якийсь харківський поет склав таку епіграму:

Отці Вербицький
 і Чорнуха
Співають так,
 що в'януть вуха.
Коли б Вербицьких
 і Чорнух
Ми мали трохи більше
 двух,
Весь світ би повністю
 оглух.

Без перебільшення можна сказати, що на ту співочу імпрезу збігалось людей не менше сотні, і вся та численна юрба стояла непорушно й мовчазно, аж поки співаки не вичерпували свого репертуару.

— Де ж ти бродиш, моя доле! — тоскно, з надривом починав Чорнуха, а Вербицький, картаючи ту химерну долю, грімотів: — Не докличусь я тебе!

Коли ж доходило до „хоч посидиш біля мене, і тому я буду рад", у голосах співаків було стільки почуття, стільки щирого благання, що не один слухач утирав непрохані сльози.

Після імпровізованого концерту на вулиці зчинявся шквал оплесків, а отці показувались у вікнах і вклонялися людям.

Одного разу, на Різдвяні свята отець Вербицький повертався з гостей уночі.

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Янів

МІЖ РОЗПАЧЧЮ ТА НАДІЄЮ

(1)

(Слово на відкритті виставки українських та чеських художників в УВУ — 19 листопада 1979 р.)

Сьогоднішня виставка, що її цими кількома вступними словами відкриваю, завдячує своє виникнення нашим близьким зв'язкам з університетом у Штутґарті, започаткованим біля 25 років тому змістовними науковими сесіями, улаштованими у Штутґарті 29-го та 30-го листопада 1955 року. Було гарячим бажанням Ректорату Українського Вільного Університету виявити свою вдячність за часто офіровану гостинність.*. До цього трапилася саме в 1979 році добра нагода: Стоп'ятдесятилітній ювілей штутґартської „Альма Метер". Як єдина німецька наукова Установа ми підготовили виставку слов'янських художників, яка була включена — поруч із вісьмома іншими виставками — в офіційну багатющу святкову програму. Інавґурована 15-го жовтня 1979 р. проректором Штутґартського університету Його Маґніфіценцією проф. д-ром інж. В. Вайдліхом та моїм вступним словом, вона тривала до 26-го жовтня. Як можна судити із численних відкликів, виставка стрінулася з дуже добрим відгомоном та стала дальшим кроком у закріпленні приязні обидвох університетів.

Виставку організував проф. д-р Йозеф Кратохвіль, чеський еміґрант, що — поруч із катедрою в УВУ — має також лекції в Штутґартському університеті; автоматично він став мужем довір'я УВУ при Ректораті в Штутґарті. Йому пощастило здобути для виставки кілька десятків експонатів від своїх земляків, що живуть за кордоном; і для цього треба було багато часу, енерґії та коштів. Здавалося, що доцільно використати цю рідку нагоду й виставку повторити в Мюнхені і в цей спосіб поширити ювілейні святкування, і так наша виставка була єдина в рамках офіційних урочистостей поза Штутґартом. А, крім цього, через декілька днів припадало — ще в часі тривання виставки — 25-ліття нашої співдії: в той спосіб була а спеціяльна можливість та й певна потреба — враз із „великим Ювілеєм" відзначити одночасно і „менший".

Стільки до ґенези виставки. Однак, на мюнхенському терені ми її значно збагатили, притягаючи до співучасти більшу скількість українських мистців: коли у Штутґарті із українців виставляли тільки різьбар Григор Крук та малярка Галина Мазепа, а в Мюнхені — 11 українських малярів, разом із 14 чеськими колеґами та з 148 експонатами, із багатою палітрою фарб та форм, чи мистецького вияву; група, що свідчить про знаменну внутрішню спаяність двох народів у діяспорі: ми об'єднали нашою виставкою мистців із десяти різних країн поселення: крім Німеччини — із Франції, Голляндії, Італії, Норвеґії, Австрії, Швайцарії і Швеції в Европі, але й двох позаевропейських країн: із Венесуели та З'єднаних Стейтів Америки.

Було б важко і дивно при такій скількости художників — різних ґенерацій, різних місць поселення, навіть різної національности — говорити про якусь замкнену цілість в розумінні єдности стилю. Було б, зрештою, цілковито фальшиво шукати її в наших умовах життя й творіння; бож тут річ в чомусь далеко важливішому; йдеться про солідарність двох спільнот однакової долі з подібними досвідами та гіркими переживаннями. Тому то я маю певне відчуття гордости, що УВУ розвивається в напрямі духового центру слов'янства в екзилі. Наша теперішня виставка стає плодотворною зустріччю українців та чехів, отже народів, що їх здавен лучать випробовані вузли тривкої приязні, на що перед кількома місяцями вказала наша чеська докторка — а тепер і габілітантка — Блянка Єржабкова у своїй прецікавій доповіді.**. І недаремно ми й досі зберігаємо давній герб УВУ з празьких часів із латинським написом: „Universitas Ucrainensis Pragensis". Чимало слов'янських народів слов'янофільство проповідувало, чи ним чванилося, а чехи були чи не єдині, що намагалися виявити своє слов'янофільство на ділі: це вони допомагали українцям в одному із найважчих етапів історії — після нещасливого закінчення наших Визвольних Змагань в останніх звучаннях Першої світової війни, коли то вони УВУ не тільки гостинно прийняли, але й запевнили його існування із утриманням професури, — завдяки особистому клопотанню великого державного мужа й філософа, але насамперед великого гуманіста та справжнього демократа, президента-основника Томаса Масарика. У 35-ліття його смерти ми влаштували на його пошану дві наукові сесії: одну таки спільно із Штутґартським університетом, другу — із Ерлянґенським університетом, а тепер маємо у пляні підготовити подібну наукову сесію із Інститутом славістичних студій при Сорбоні, — у 130-ліття його народин. УВУ підготовляв також успішно інші вечори в пошану інших великих чеських творців: Яна Амоса Коменського, чотирьох чеських композиторів: Бедржіха Сметани, Антоніна Дворжака, Леоса Яначека та Йозефа Сука. Ця наша виставка є друга з черги: правда, ми гостили в нас 1977 року — десь 18 місяців тому — тільки трьох чеських мистців, і виставка була тоді багато скромніша. Сьогодні наш колишній почин розвинувся до рівня справжнього об'єднання мистецьких еліт двох братніх народів. Алеж у суті, одна й друга виставка мала те саме спрямування. При відкритті першої говорив наш доктор Антонін Кратохвіль (брат згаданого професора Йозефа), сьогодні віцепрезидент екзильного Пенклюбу у Німеччині. Він пригадав моменти із своєї промоції в УВУ, коли то тодішній ректор УВУ, покійний проф. Мірчук вважав цю хвилину висловом вдячности українського наукового світу для чехів. І д-р Кратохвіль закінчив свій настроєвий спогад: „Сьогодні віддають нам українці із любов'ю дещо з того, що колись отримали. І саме цей вечір є доказом цього. Ми, чехи, можемо тільки сказати: Сердечно дякуємо, дорогі слов'янські браття!" При цій нагоді можу тільки запевнити, що наші брами широко відкриті для молоді інших слов'янських народів.

І справді любов є найкращою підставою тривкої приязні. Це любов діє чудеса, бож таким своєрідним чудом є і наша сьогоднішня виставка, яка, вийшовши із найскромніших початкових плянів, розвинулася до події, якої не можна недооцінити в історії наших взаємних стосунків. Чудо, яке завдячуємо ентузіязмові малої групи мрійників, що їм сниться приязнь народів, яка має довести до об'єднання духової Европи. Треба було бачити чеського маляра Франтішка Блягу чи письменницю Ренату Пандулю в їхній дії, як вони — не лякаючися ніякої перепони — не зважаючи на вичерпання й недугу — наполегливо працювали при влаштуванні виставки, не згадуючи вже окремо колеґу Кратохвіля, що взяв на себе немалий фінансовий риск при спроваджуванні картин. Щойно тоді можна зрозуміти творчу силу ентузіязму, писаного великими літерами... Це ентузіязм нехтує труднощами, він пориває інших, полонює їх, захоплює. Це тільки на тому тлі можна розв'язати загадку, чому це міжнародновідомий і визнаний концертмайстер, а тепер вже й професор музикології у Франкфуртському університеті, Душан Пандуля, раз-у-раз збагачує наші вечори своїм музичним обрамуванням, і цим ще більше підкреслює єдність наук і мистецтв, на чому нам дуже залежить у змаганні до повноцінної людини; це ж тільки завдяки тій гармонії можна дійти до справжньої особовости, до індивідуальности. Це ж були здавна університети, що мали відповідальність супроти естетики, як підстави мистецтв. Тому то я так дуже тішуся, що й наш Університет, не зважаючи на дуже важке фінансове положення, не жахається цієї великої відповідальности. І саме це відчуття великої відповідальности запевнює нашій виставці своєрідну „замкненість", одність.

(Продовження буде)

* В архіві УВУ занотовано 34 спільних наукових вечорів УВУ та Штутґартського університету за 24 роки співпраці.

** „Українсько-чеські літературні зв'язки за останніх 150 рр.", читана в УВУ 21-го серпня 1979, а повторена 30-го листопада в Парижі заходами Делеґатури УВУ.

Анатолія Добриніна нагороджено орденом Леніна

Москва. — Тут, у п'ятницю, 4-го січня ц. р., совєтському амбасадорові до ЗСА Анатолеві Ф. Добринінові вручено орден Леніна за його заслуги на службі для Совєтського Союзу, — інформує пресове аґентство Ройтерса.

З дипломатичних джерел одночасно подають, що А. Добринін, який займає цей пост від 1962 року, повернувся до Москви саме в часі інвазії совєтськими військами Афганістану.

„ХРОНІКА ПОТОЧНИХ..."

(Закінчення зі стор. 1)

згадав, крім Івасюка, композитора Леонтовича, художницю Аллу Горську і художника Ростислава Палецького. На заклик Василя Січка зібрані вшанували їх пам'ять хвилиною мовчанки.

Опісля забрав голос Петро Січко. Він сказав, що і він і його син, який щойно виступав, є членами Української Гельсінкської групи, яка бореться за права людини в Україні і національні права українського народу. Він закликав підтримувати Групу помагати їй. „Їхавши сюди, ми бачили села прикрашені квітами і зеленню — сказав Петро Січко — це значить, що не дивлячись на 40 років політики гноблення національного духа й на атеїстичну пропаганду, народні традиції живі, віра жива. Український народ повинен зберігати себе, свою культуру".

Після його промови зібрані скандували: „Слава Україні".

Коли Петро і Василь Січки виходили з цвинтаря, до них підійшов якийсь чоловік і сказав їм: „Вас можуть забрати — сідайте, я вас підвезу на своїй машині". У відповідь, Петро Січко назвав його кагебістом. Зібрані відпровадили Петра і Василя Січків до автобусу і багато з них сіли разом з ними.

5 липня Петра і Василя Січків заарештували. Їх обвинувачують за статтею 187-1 КК УССР (наклепи). Справу веде помічник прокурора Івано-Франківської области Іванов".

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ПРИКЛАДИ ГІДНІ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

майно нашого Товариства було розділене на добродійні цілі.

Ця сума, яку ми Вам пересилаємо не є велика, але вона щира і ми надіємося, що буде бодай малим засобом поліпшення української громади тут або за межами ЗСА. Дякуємо Вам за Вашу увагу і час присвячений цій справі.

Відданий
Волтер А. Зауличний
Фінансовий Секретар
Українське Товариство ім. Івана Франка"

Ці два листи свідчать про жертвенність першої еміґрації.

Та ми маємо приклади гідні наслідування й з нової еміґрації. Пан Ярослав Волошин з Вашінґтону, посилаючи свій Національний Даток, 100,00 дол., пише:

„Вельмишановні Панове!
Бажаю успіху у Вашій збірковій акції. Сердечний привіт з Різдвом Христовим і Новим Роком.

З пошаною
Ярослав Волошин"

Вельмишановні громадяни, докладіть і Ви свою пожертву до Фонду УККА.

ДВА СПІВАКИ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Дорога йшла через замерзлу Лопань. Тріщав мороз, на отцеві було дороге хутро. І ось заступили стежку прохожому двоє розбишак.

— Знімай, піп, шубу!

— Що? — спитав отець Вербицький.

— Те, що чуєш. Ти походив у теплому, дай і іншим походити, знімай!

Розуміється, розбишаки не знали, що у двометрового отця, баса-профундо, є ще й відповідна його зростові сила.

Отець Вербицький відповідав повільно й розважно:

— Поперше, я ще не піп, не удостоївся, а подруге, один проти двох нічого не вдіє. Йдіть, беріть шубу.

Та коли розбишаки, досить миршаві, наблизились впритул, отець Вербицький несподівано схопив обох за коміри, підніс догори, потрусив, а тоді рушив до ополонки і за співом „Во Іордані хрещающуся Тобі, Господи", тричі окунув розбишак у крижану воду й порадив:

— Біжить чимскоріше додому та натріться спиртом, бо ще, не дай, Боже, захворієте. А шубу візьмете іншим разом...

Такі були „діла минулих днів". Харків змінився. Большевики зірвали динамітом величний Миколаївський собор, переназвали українські вулиці, замість властивих їм імен, різними Розами Люксембурґами, Карлами Лібкнехтами, Тевелевими. Є й вулиця чекістки Євгенії Бош, що відправила на той світ не один десяток людей, мешканців Харкова. Та про тих „героїв" пам'ять у народі не тримається, й коли ви спитаєте в харківського громадянина, як пройти на вулицю Карла Лібкнехта, він подумає й скаже:

— А, це значить, на Сумську? Отак і отак...

Люблять харків'яни своє місто, хоч воно не має ані Дніпра, ні Лаври, ні Хрещатика. Зате в ньому присутній дух України, не викурений столичним модернізмом, там (за чутками) більший, ніж деінде спротив русифікації, а сучасні Харки і Стецьки, що мирно мешкають на Гончарівці, охоче згадують старі, некомуністичні часи, й закиди на їх політичну пасивність, на відсталість у проведенні партійних принципів збувають клясичним: дарма!

На Гончарівці, на Основі, куди пересилилися з центру нащадки Чорнух і Вербицьких, ви можете почути стародавні пісні, співані тими славними двома співаками, леґенди про їхні вчинки, на взірець купання розбишак зимою в Лопані, а ще про те, як Чорнуха „перекричав" увесь багатолюдний приїжджий хор і за це дістав премію-нагороду від самого губернатора...

Є передання й про закінчення земного шляху отців Вербицького та Чорнухи. Коли почалась жорстока нагінка на духовенство, а в той же час місто переживало харчову скруту, викликану господарюванням большевиків, вирішили голосисті партнери ходити в села з метою заробітку.

Наслідок був неочікуваний. Після першого ж виступу в недалекому, пригородному селі співаки повернулись до міста з двома повними возами „наскиданого" харчу й на пару місяців могли забезпечити свої родини.

Дальші виступи були такими ж удалими. Але тут заздрісна влада спохватилась, оголосила дари отцям „нетрудовим заробітком" і заборонила їм співати. Так вони й догоріли в нужді.

СОВЄТСЬКА ІНВАЗІЯ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Засудження московської інвазії й окупації Афганістану не досить. Часткове обмеження продажу збіжжя Совєтському Союзові, відкладання обговорення ратифікації САЛТ II не є ефективним проти плянів Москви. Кремлівські імперіялісти напевно передбачали й сподівалися неприхильної реакції західнього світу і мусулманських країн, на стримання продажу важливих військово-технічних виробів, на можливе бойкотування Олімпійських Ігрищ у Москві тощо. Москва сподівається, що така неприхильна настанова ЗСА і західнього світу не буде довготривалою. Москва вже пережила осудження інвазії Чехо-Словаччини, надіється скоро пережити більш сильніші осуди й заходи — економічно-торговельні санкції супроти СССР.

Згодом це все вщухне. Кремль знову розпочне „мирну офензиву" у світі, використовуючи однобічно детант, який московські ідеологи вияснюють у свій спосіб, що „...політика співіснування з країнами інших ідеологічних систем правління включає розвиток боротьби у світовому маштабі", а з цього виходить, що політика т. зв. детанту не заважає Москві захоплювати інші держави.

Згадана заява Бжезінського про „вітальні інтереси" на Близькому Сході та агресивна політика Москви в цьому зокрема районі повинні спричинитися до розміщення американських збройних сил (особливо морських) у тій стратегічно важливій частині.

Крім цього, щоб стримати агресію Москви ЗСА зі своїми союзниками повинні озброювати Пакістан і Китай, а також доставляти зброю Індії у зв'язку з ворожнечою Індії з Пакістаном, а ще більше — допомогти зброєю повстанцям та афганським військовим частинам, які протиставляться московській інвазії.

Не протидіяти проти совєтської інвазії Афганістану — це значить давати спонуку Москві захопити іншу сусідню країну на Близькому Сході.

Звернення Централі КУК в справі датків на допомогу українським дисидентам

З прибуттям до країн вільного світу видворених зі Совєтського Союзу українських дисидентів-борців за людські і національні права України, число яких постійно збільшується, постала пекуча потреба дати найконечнішу матеріяльну допомогу кожному з них від хвилі приїзду до країни поселення за їхнім вибором аж до часу, як вони влаштуються на працю і стануть вповні самовистачальними.

У зв'язку з тим, Централя КУК закликає усіх українців Канади по їх найкращій змозі скласти щедрі датки на фонд „Поміч Україні" при Суспільній Службі Українців Канади, який призначено головно для несення допомоги українським дисидентам і політичним біженцям та їхнім родинам у потребі. В квітні 1980 року, Централя Суспільної Служби Українців Канади переведе всеканадську збірку датків на цей фонд.

Відділи КУК, які запрошують поодиноких українських дисидентів і політичних біженців на зустріч з українською громадою як гостей-доповідачів, повинні з тієї нагоди перевести збірку добровільних датків на фонд „Поміч Україні". Половину чистого доходу з такої зустрічі, запрошуючий Відділ КУК перешле до Централі ССУК на фонд „Поміч Україні", а другу половину передасть гостеві-доповідачеві на його найконечніші потреби. Копію цього звернення пересилається Складовим Організаціям КУК до відома і відповідного примінення.

Суспільна Служба Українців Канади є Складовою Організацією і рам'ям Централі КУК для справ суспільної опіки, і як така переводить збірку і розподіл фонду „Поміч Україні", звітуючи про це Централі КУК. Рівночасно, Централя ССУК в імені всієї зорганізованої української громади в Канаді, подібно як ЗУАДК в ЗСА, несе відповідальність за успіх цієї важливої акції на терені цілої Канади і має обов'язок запевнити безперервність цієї допомоги на майбутнє.

Допомога борцям за людські і національні права українського народу є святим обов'язком нас усіх. Тому Централя КУК звертається з гарячим закликом до кожного свідомого українця і кожної української громадської організації в Канаді скласти датки на фонд „Поміч Україні" при Централі ССУК в Торонто, чи через Філії ССУК на місцях, і допомогти всіми засобами до успішного переведення всеканадської збірки на цей фонд в квітні 1980 року.

Комітет Українців Канади, Централя

Вінніпеґ,
2 січня 1980

ВІДЗНАЧЕННЯ АКТІВ...

(Закінчення зі стор. 1)

лі, 23-го січня ввечері. І цього ж дня повинні відвідати бюра своїх сенаторів і конґресменів в Сенаті і в Палаті Репрезентантів, інформуючи їх про сьогоднішній стан в Україні.

У зустрічі візьмуть участь Святослав Караванський і його дружина Ніна Строката-Караванська, як живі свідки совєтсько-московських злочинів в Україні.

Щоби мати евіденцію приїжджих учасників цієї зустрічі просимо зголоситися листовно або телефонічно до Інформаційного Бюра УККА у Вашінґтоні.

Інформуємо, що президент УККА проф. Лев Добрянський вислав окремого особистого листа до всіх сенаторів і конґресменів з проханням, щоби вони склали в Конґресі заяви в обороні України.

Об'єднання б. Вояків Українців в Америці
Відділ в Ню Йорку
зі всіми своїми Членами у пошані клонить голови
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ,
поручника Галицької Армії та учасника Визвольних Змагань

сл. п. проф.

МИХАЙЛА ЛИСОГОРА

який був довголітнім членом Управи Відділу Ню Йорк.

УПРАВА ВІДДІЛУ ОбВУА в НЮ ЙОРКУ

В глибокому смутку повідомляємо, що в середу, 9-го січня 1980 р., в Ламбертвілл, Н. Дж., упокоївся в Бозі

бл. п.

о. ІВАН І. ІЛЬЯШЕНКО

народжений в Україні, на 86-му році життя.

ПАНАХИДА у п'ятницю, 11-го січня 1980 р., о год. 7-ій веч., в похоронному заведенні Koszek Funeral Home, 990 S. Broad Street, Trenton, N.J. Відвідувати можна вже від 6-ої год. веч.

ПОХОРОН в суботу, 12 січня 1980 е., о год. 8 р., з того ж похор. заведення до української православної церкви св. Юрія в Ярдвілл, де о год. 9-ій буде відправлена СВЯТА ЛІТУРГІЯ, а опісля на український православний цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — **НАТАЛІЯ з дому НАЗАРЕНКО**
донька — **АНТОНІНА КУПЧАК**

Бостон і околиця відзначила 100-ліття народження Симона Петлюри

Мгр Іван Базарко вручає грамоту подяки інж. Конрадові Гусакові — голові Відділу УККА та Михайлові Франківському — збірщикові Українського Національного Фонду.

Стараннями Українського Конґресового Комітету Америки Відділу в Бостоні Масс, в цьому місті створено Святочний Комітет для відзначення 100-ліття уродин Симона Петлюри. Майже цілу неділю, 4-го листопада м.р. присвячено і врочисто відзначено соту річницю від народження великого будівничого Української Держави, Головного Отамана Військ і Фльоти та Голови Директорії Української Народної Республіки сл.п. Симона Петлюри. Вже в неділю, ранком в обох українських церквах в Бостоні розпочато велике свято і ювілей Богослужбами в намірені українського народу, а по Літургіях відправлено Панахиди за сл.п. Симона Петлюру і всіх впавших Героїв за волю України.

О год. 3-ій по полудні в Шератон-Тара готелі в Брейнтрі, розпочато святочно-ювілейну програму, що складалася із трьох частин: — мистецька частина, — спільна вечеря — бенкет, — забава з танцями.

У прибраній залі готелю, за заповненими столами гостями, та репрезентативному столі, розпочато першу частину відзначування. На залю впроваджено головного доповідача свята, Івана Базарка, екзекутивного директора УККА і президента СКВУ, на другу каденцію, його привітав українським традиційним звичаєм, хлібом і сіллю один з найстарших членів і основників Відділу УККА в Бостоні, Данило Бортник.

Ювілей розпочато американським національним гимном. Опісля голова Відділу УККА в Бостоні інж. Конрад Гусак, відкрив Свято, вітаючи гостей та бостонську громаду, як рівнож він навів важливі моменти з праць Симона Петлюри, які дали тривкі підвалини під будову Української Народної Республіки. Дальший провід Свята голова передав мґрові Орестові Щудлюкові, який вітаючи присутніх українською і англійською мовою, представив головного доповідача свята мґра Івана Базарка, що його публіка привітала грімкими кількахвилинними оплесками.

Прелеґент глибоко проаналізував давнє і минуле нашого народу, а зокрема зупинився над новою епохою XX століття, у якій жив і діяв Симон Петлюра, найвидатніша особистість у часі будівництва української держави. За цю глибоко проаналізовану доповідь публіка нагородила доповідача довготривалими оплесками.

Опісля у мистецькій програмі виступив чоловічий хор „Бандура" з Вунсакету під мистецьким керівництвом Степана Тепера, відспівавши: „Садок вишневий" — слова Тараса Шевченка, музика Гнатишина „Світить місяць" — слова і музика Клове і „Ревуха" — слова Віктора Матюк.

Дальше провідник свята попросив мґра І. Базарка, щоби він вручив грамоту подяки голові Відділу УККА в Бостоні, інж. Конрадові Гусакові за його одинадцятьлітню працю, як голови Відділу, в тому для добра українського народу. Мґр І. Базарко вручив також грамоту подяки Михайлові Франківському, за понад двадцятьрічну працю збірщика Українського Національного Фонду, який підніс Відділ на високий рівень. При передачі грамот подяки, мґр Іван Базарко коротко з'ясував велику працю УККА, рівнож подякувавши від Головної Управи УККА всім основникам Відділу, між якими були присутні — Данило Бортник і Петро Мороз.

Учениця Української Рідної Школи в Бостоні Ніна Пясецька гарно віддеклямувала вірш „Петлюра"; вона своїм народним одягом та і виконанням полонила серця присутніх.

У дальшому хор „Бандура" відспівав: „Огні горять" слова Тараса Шевченка, музика Воробкевича, „Засяло сонце золоте" — Недільського та „Ой Музико" А. Гнатишина. Хор „Бандура", в складі якого є майже всі українці, вже тут народжені, мав чудові українські народні одяги, а пісні виконав по-мистецьки. Цей же хор приїхав до Бостону, з Вунсакет, Роуд Айленд, переїхавши майже 80 миль і не взявши ніякої винагороди, кермуючись переконанням — вшанувати великий Ювілей Симонові Петлюрі.

На закінчення першої частини імпрези відспівано український національний гимн. Опісля була перерва, щоб мати змогу приготовитися до другої частини відзначувань — до спільної вечері. Цю нагоду використав голова Відділу, зарядивши надзвичайне засідання Управи Відділу, на якім мґр. Іван Базарко познайомив членів Управи Відділу, розповівши про найновіщі відомості з Головної Управи УККА. Деякі члени Управи Відділу передали також свої побажання і пропозиції до Головної Екзекутиви УККА.

Відтак приступлено до другої частини імпрези, а саме до спільної вечері, що її розпочав о. протоієрей Микола Немержицький, парох української православної церкви св. Андрія у Бостоні.

Під час спільної вечері, провідник імпрези, представив осіб за головним столом, як рівнож представників товариств, організацій та визначних гостей. Він також представив присутнім нового священика української православної церкви, о. протоієрея Миколу Немержицького, що його присутні привітали гучними оплесками. Опісля голова Святочного Комітету Володимир Федорів, склав подяку всім учасникам програми, і висловив признання цим, які причинилися до звеличання цієї імпрези. Закінчив спільну вечерю молитвою подяки о. декан Петро Огірко, парох української католицької церкви в Бостоні.

Відтак почалася забава до звуків оркестри „Тризуб" з Ню Йорку під керівництвом Володимира Дробенка, яка привала до 10-ої год. вечора.

Ювілейна імпреза і Академія пройшла з великим моральним успіхом, до чого причинилася посилена праця Святочного Комітету, до якого входили: Володимир Федорів, — голова, Марія Кайко — секретарка, Сергій Кайко — скарбник, та Михайло Франківський. Маляр-арист інж. Іван Макарець, намалював чудовий образ, подарувавши його на виграшу з нагоди цієї ювілейної імпрези. Це вже другий з черги образ, що цей мистець подарував його для Відділу УККА в Бостоні.

Д-р Іван Дідюк